

UiO : **Nordisk institutt for sjørett**
Det juridiske fakultet

EU's vinterpakke

Energimarkedet i EØS-området – nye rettslige og politiske utviklingstrekk
Vitenskapsakademiet, 31. mai 2017

Henrik Bjørnebye

Henrik.bjornebye@jus.uio.no

Innledning

- “Ren energi til alle europeere”, 30. november 2016 (“vinterpakken”) – svært omfattende lovforslag
- Må leses i sammenheng med eksisterende lovgivning og lovgivningsinitiativ, bl.a.
  - Tredje energimarkedspakke
  - Network codes
- Relevans for Norge

Formål og virkemidler

- Tre hovedmålsettinger
  - Putting energy efficiency first, achieving global leadership in renewable energies, providing a fair deal for consumers (COM(2016) 860 final, p. 3)
- Markedet
  - > 85 % av investeringene i kraftproduksjon innen fornybar de siste årene, hovedsakelig tilknyttet nett på lavere spenningsnivåer (COM(2016) 860 final, pp. 7-8)
  - Markedsdesignet må tilpasses og fremme utviklingen

Vinterpakkens innhold

- **Energieffektivitet**
  - Revidert energieffektiviseringsdirektiv
  - Revidert bygningsdirektiv
  - Ecodesign
- **Fornybar energi**
  - Revidert fornybardirektiv
- **Forvaltning**
  - Forordning om forvaltning av energiunionen
  - Revidert ACER-forordning
- **Markedsdesign**
  - Revidert eldirektiv
  - Revidert elforordning
- **Beredskap/forsyningssikkerhet**
  - Forordning om risikoberedskap i kraftsektoren

Vinterpakkens innhold

- **Energieffektivitet**
  - Revidert energieffektiviseringsdirektiv
  - Revidert bygningsdirektiv
  - Ecodesign
- **Fornybar energi**
  - Revidert fornybardirektiv
- **Forvaltning**
  - Forordning om forvaltning av energiunionen
  - Revidert ACER-forordning
- **Markedsdesign**
  - **Revidert eldirektiv**
  - **Revidert elforordning**
- **Beredskap/forsyningssikkerhet**
  - Forordning om risikoberedskap i kraftsektoren

Endringene i markedsdesign

- Dagens eldirektiv og elforordning
- Revidert eldirektiv – hovedpunkter
  - Forbrukerrettigheter, markedsbasert prising, leverandørskifte, plusskunder, AMS, DSO-oppgaver, mv
- Revidert elforordning – hovedpunkter
  - Virkeområde
  - Drift av kraftmarkedet, balansetjenester, handel, tariffer, kapasitetsmarkeder, regionalt samarbeid, EU DSO, vedtakelse av network codes, mv
- Forholdet mellom eldirektivet og elforordningen

Eksempler på endringer – og betydningen for Norge

- Tilrettelegging for velfungerende markeder
  - (Se f eks eldirektivet art 5, 12, 15 og 27 og elforordningen art 3 og 9)
- Åpning av støttesystemer – fornybar og kapasitetsmarkeder
  - (Se bl a fornybardirektivet art 4 og 5 og elforordningen art 21)
- De utallige detaljene
  - Eksempel: Flaskehalsinntekter, jf elforordningen art 17

Forholdet mellom EU-regler og nasjonale regler

- Fra “deregulering” til network codes og vinterpakken
- Mangel på intern kritisk analyse
- Harmonisering og subsidiaritet
  - *“To illustrate on a concrete example, uncoordinated national policies concerning the principles for distribution tariffs may distort the internal market to an extent that distributed generation or energy storage services will be under very different incentives to participate in the market.”*
(COM(2016) 860 final, p. 10)

Reguleringsomfang som utfordring

- Forutberegnelighet
- Risiko for inkonsistens
- Omfattende lovendringsprosedyrer – risiko for sementering av status quo
- Maktstrukturer – og hvem regulerer hvem?

Regulering og markedsutvikling

- Vedtakelse av morgendagens lovgivning på grunnlag av gårsdagens behov?
  - Teknologisk utvikling
  - Småskala produksjon og fleksibelt forbruk
  - Utviklingen er hensyntatt, men vil behovet for sammenkobling og grenseoverskridende handel være like stort i fremtiden?